

Vård- och omsorgs- nämndens plan med budget 2018-2020

Handläggare: Päivi Kabran, Marie Myrbeck, Eva Glennåker

Dnr: VON/2017:39-042

Datum: 2017-11-21

Fastställd av vård- och omsorgsnämnden 2017-12-07, § 114

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Vision 2025.....	3
1.2	Ansvarsområde.....	3
1.3	Volymutveckling.....	4
2	Tillväxt, jobb & egen försörjning.....	5
2.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	5
3	Attraktiva boende- och livsmiljöer.....	7
3.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	7
4	Utbildning.....	8
4.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	8
5	Omsorg och trygghet	9
5.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	9
6	Kultur, idrott & fritid.....	13
6.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	13
7	Hållbar miljö.....	14
7.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	14
8	Ekonomi & organisation.....	15
8.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	15
9	Driftsbudget.....	17
10	Investeringsbudget.....	18
11	Särskilda uppdrag	19
12	Bilaga: Fördelning av resultatmål samt indikatorer	20
13	Bilaga: Nya upphandlingar.....	25

1 Inledning

Kommunens långsiktiga planering styrs av kommunens vision och den kommunplan som tas fram för varje mandatperiod. Kommunplanen ligger till grund för planeringen för alla år under mandatperioden. Planeringen för ett enskilt år påbörjas under våren då planeringsdirektivet fastställs av kommunstyrelsen. Planeringsdirektivet innehåller dels ekonomiska ramar för nämnder och bolag, dels uppdrag och anvisningar för det fortsatta planeringsarbetet. Utifrån kommunplanen och planeringsdirektivet tar nämnder och bolag fram underlag för kommunens övergripande plan med budget. Detta underlag lämnas till kommunstyrelsen i augusti.

Under september och oktober sker beredning av kommunens övergripande plan med budget, som behandlas i kommunstyrelsen i oktober och fastställs i kommunfullmäktige i november. I den övergripande planen med budget fastställs mål och uppdrag samt ekonomiska ramar för det kommande året, med en plan för de två följande åren. Efter att den övergripande planen med budget har beslutats av kommunfullmäktige ska nämnden senast i december fastställa sin plan med budget. Parallellt sker också förvaltningens verksamhetsplanering av hur arbetet ska genomföras för att nå kommunfullmäktiges och nämndens mål och uppdrag.

Den årliga övergripande planeringsprocessen i Katrineholms kommun beskrivs i kommunens styrsystem.

1.1 Vision 2025

I Katrineholm är lust den drivande kraften för skapande och utveckling – för liv, lärande och företagsamhet. Lust är passion, vilja, ambition. Det är också det lustfyllda – det vi lever för och det vi lever av – mat, kärlek, arbete, gemenskap, upplevelser. Läget är rätt – rätt geografiskt och rätt för handling och förändring.

Katrineholm – Läge för liv & lust

1.2 Ansvarsområde

1.2.1 Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt Socialtjänstlagen (2001:453) beträffande omsorgen om äldre och funktionshindrade samt insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387). Det innebär att ge omsorg och stöd till äldre personer och personer med funktionsnedsättning samt deras anhöriga.

Till vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde hör även ansvar för hälso- och sjukvård i ordinarie boende från 18 år samt ansvar för hälso- och sjukvård i särskilt boende, boendestöd, dagverksamhet, daglig verksamhet. Till vård- och omsorgsnämndens ansvar hör även betalningsansvar enligt Lag om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Betalningsansvarslagen ändras från och med 2018. Den nya lagen medför att kommunen snabbare måste kunna ta emot personer som behöver stöd för inte att riskera betala avgifter till landstinget. Nämnden ansvarar även för verksamhet enligt Lagen om valfrihetssystem (2008:962) för fritt val av utförare inom äldreomsorgens hemtjänst.

I nämndens ansvar ingår prövning utifrån ett antal lagar, bland annat av bidrag enligt Lag om bostadsanpassningsbidrag och prövning av tillstånd till resor enligt Lag om färdtjänst och riks-färdtjänst.

1.3 Volymutveckling

1.3.1 Vård- och omsorgsnämnden

Volymmått	Utfall 2016	Utfall jan-jun 2017	Prognos 2017	Prognos 2018
Utförda hemtjänsttimmar per månad, egen regi	14 648	14 972	15 000	14 500
Utförda hemtjänsttimmar per månad, extern regi	4 999	5 651	5 700	6 100
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	9 493	9 304	9 600	9 600
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, enbart de 20 första timmarna, externt utförd	18 717	18 162	18 200	19 000
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	704	590	600	600
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	4 478	4 488	4 500	5 000
Belagda platser på LSS-boende	130	131	131	147
Antal brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	201	209	233	240
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 505	1 418	1 500	1 500

1.3.1.1 Kommentarer till volymmått

Den interna hemtjänsten har under 2017 ökat antalet utförda timmar bortsett från februari månad. När behovet av hemtjänst förändras ställer det stora krav på att snabbt kunna ställa om verksamheten.

Den uppåtgående trenden med utförda timmar för extern hemtjänst fortsätter eftersom fler personer väljer privat hemtjänst.

Personer som behöver daglig verksamhet fortsätter att öka. Samtidigt blir fler personer aktuella för arbete och sysselsättning inom socialpsykiatri. Denna ökning sker eftersom arbetsmarknadsåtgärder fångar upp personer som inte kan ha ett vanligt arbete. Därför förväntas det bli en kraftig ökning redan 2018 bland personer som har rätt till arbete och sysselsättning i vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter.

Antal beviljade timmar boendestöd förväntas öka något inom neuropsykiatri men förväntas i övrigt att ligga kvar på 2016 års nivå. Behovet av kontaktpersoner ökar svagt. I Katrineholm har fler personer som bor på grupp- eller servicebostad insatsen kontaktperson jämfört med andra kommuner. Ledsagning inom Lagen om stöd för vissa funktionshindrade och inom Socialtjänstlagen ligger kvar på samma nivå som 2016.

Personlig assistans beviljad enligt både Socialförsäkringsbalken och LSS ökar. Det gäller både den internt och externt utförd assistans.

Antalet komplicerade individärenden med omfattande insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ökar. Volymutvecklingen inom detta område är svår att förutse.

2 Tillväxt, jobb & egen försörjning

Övergripande mål

- Befolkningstillväxt
- Hög sysselsättning
- Ökad egen försörjning
- Växande och mångsidigt näringsliv
- Landsbygdsutveckling

2.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Katrineholms befolkning ökar. Med ett befolkningsmål på 40 000 personer år 2030 ställs delvis nya krav på hur kommunen kommunicerar sin service och hur man når ut till medborgarna. Vård- och omsorgsnämnden (VON) ser över att insatserna ges enligt lagstiftning och behov samtidigt som hänsyn tas till individuella önskemål så långt som möjligt.

Ökat antal brukare i arbete/sysselsättning och daglig verksamhet

Antalet brukare med behov av sysselsättning ökar inom socialpsykiatrins verksamhet med arbete/sysselsättning och inom daglig verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service). Det finns därför behov av en viss utbyggnad.

Genom projektet IPS (individual placement and support) ska fler brukare få sin sysselsättning/dagliga verksamhet förlagd till privata företag och/eller offentliga arbetsplatser. Från 2018 går IPS in i den ordinarie verksamheten inom arbete och sysselsättning.

Behov av kompetensutveckling

Det finns ett stort framtida kompetensbehov inom vård- och omsorgsnämndens område. Det rör höjd kompetens på grund av behoven att vård och omsorg blir mera komplexa, att säkra rekrytering av personal i samband med att fler behöver vård och omsorg samt att anpassa vården till ett mångkulturellt samhälle där språk- och kulturkompetenser efterfrågas. Vård och omsorg är en växande sektor där fler personer kommer att kunna erbjudas arbete inom kommunens verksamhet.

Personalförstärkning och rekrytering

Tillfälliga statliga medel som utgår till och med 2018 för ökad bemanning inom äldreomsorgen har gett kommunen möjlighet att förstärka brukarnära personal, till exempel vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor och arbetsledare på verksamhetsnivå. Satsningen kombineras med erbjudande om introduktion, handledning och utbildningsplaner för att säkerställa att rekryteringen står i relation till kvalitets- och kompetenskravet i Socialtjänstlagen. Efter 2018 måste Katrineholms kommun vara redo för att finansiera dessa tjänster med egna medel.

För att ge fler personer förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden erbjuder vård- och omsorgsförvaltningen extra tjänster och språkpraktik till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

För att locka fler studenter som går utbildningar inom bristyrken att arbeta i Katrineholms kommun erbjuder kommunen studenttjänster. En studenttjänst innebär att personen är anställd på förvaltningen och arbetar upp till 15 timmar per vecka på förvaltningen. Vård- och omsorgsförvaltningen kan anställa studenter som läser till sjuksköterska eller socionom.

Växande näringsliv

En viktig del av det näringslivsfrämjande arbetet är att utveckla kommunens service till företagen på hemmaplan. Vård- och omsorgsnämnden kan bidra till ett växande näringsliv genom

att ge bra stöd och information till hemtjänstföretag som vill etablera sig inom ramen för Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten. Det ställer dock höga krav på uppföljning av verksamheterna som ingår i LOV, för att säkerställa en hög kvalitet på tjänsterna.

3 Attraktiva boende- och livsmiljöer

Övergripande mål

- Ökat bostadsbyggande
- Attraktiv stadsmiljö
- Levande landsbygd
- Säker och funktionell infrastruktur och kollektivtrafik

3.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med att projektera ett nytt särskilt boende för äldre som ska vara klart 2020. Detta för att möta behoven av fler platser på särskilt boende när befolkningen äldre ökar från 2019 för att sedan öka kraftigt från 2025. Arbetsgruppen som arbetar med projektering av detta nya boende består av representanter från kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, service- och teknikförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och Katrineholms Fastighets AB.

Underhåll av boenden

Planering för underhåll och modernisering av redan befintliga särskilda boenden pågår i samarbete med KFAB. Samtliga tio särskilda boenden som riktar sig till äldre och finns i dag förutsätts finnas i drift 2030. Detta inkluderar de som finns i kransorterna där modernisering planeras men där de befintliga platserna inte ska utökas.

Fler platser inom funktionsnedsättningsområdet

Inom verksamheten för stöd till personer med funktionsnedsättningar samt socialpsykiatri finns en efterfrågan på flera boendeplatser.

I kvarteret Hästen pågår byggnationen av en ny grupp- och servicebostad för personer med funktionsnedsättning.

Skogsbrynet har ett stort behov av nya lokaler för verksamheten. Planering för detta pågår Skogsbrynet är ett boende för personer som får stöd av kommunens socialpsykiatri.

Vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen arbetar med att inrätta utredningsboende och mobilt utredningsteam. De behov som individer med samsjuklighet har kommer därmed kunna tillgodoses i hemkommunen och utifrån en skälig levnadsnivå samt ökad rätts-säkerhet. Finansiering sker inom socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens befintliga budgetramar

Det finns ett mycket stort behov av mindre hyreslägenheter centralt till vård- och omsorgsförvaltningens målgrupper. Framförallt har personer med psykisk ohälsa svårt att finna lämplig bostad. Detta för med sig att personer som får stöd av socialpsykiatri måste erbjudas mera resurskrävande lösningar i form av särskilt boende då de annars skulle sakna boende. Vård- och omsorgsförvaltningen ser även ett behov att förstärka sin kompetens kring frågor som rör samverkan med privata hyresvärdar, frågor som rör boendejuridik som kontaktskrivning och hyresrätt.

En inventering av hur många nya personer som behöver gruppboende ligger till grund för hur många grupp- och servicebostäder som behöver byggas i Katrineholm under de närmaste åren. Under 2018 avser vård- och omsorgsnämnden att i samarbete med KFAB påbörja planeringen för att bygga ytterligare bostäder för personer med funktionsnedsättning. (se under 3.2).

4 Utbildning

Övergripande mål

- Fler flickor och pojkar ska klara målen i grundskolan och gymnasieskolan och nå höga resultat
- Trygga barn och ungdomar som mår bra
- Höjd utbildningsnivå

4.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Vård- och omsorgsförvaltningen ska fortsätta samarbetet med bildningsförvaltningen och socialförvaltningen rörande barn med särskilda behov och skolplaceringar. Målet är hitta hållbara individuella lösningar utifrån barnperspektivet.

Kompetensförsörjning

En ökad rörlighet i arbetslivet och stora kommande rekryteringsbehov av omvårdnadspersonal innebär att kommunen måste vara proaktiv. Vidareutbildning av befintlig personal sker kontinuerligt inom vård- och omsorgsnämndens område. En specifik satsning på att få fler sjuksköterskor med specialistutbildning i vård av äldre genomförs. Det kan till exempel innebära fortbildning med visst ekonomiskt stöd från vård- och omsorgsförvaltningen.

Vård- och omsorgsförvaltningen ska fortsätta samverka med högskolor/universitet och andra utbildningsanordnare, med särskilt nära samverkan med Mälardalens högskola kring utbildning av bland annat sjuksköterskor och biståndshandläggare. Vård- och omsorgsförvaltningen ska verka för att utveckla samarbetet med fler lärosäten.

Vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder tillsammans med Viadidakt traineetjänster för tillsvidareanställd personal och långtidsvikarierar. Traineetjänst innebär att medarbetarna arbetar en del av tiden samtidigt som de studerar till undersköterskor. Under 2017-2018 har tio medarbetare möjlighet att få en traineeplats.

5 Omsorg och trygghet

Övergripande mål

- Social omsorg som utgår från individens behov och självbestämmande för ökad trygghet och livskvalitet
- Katrineholm ska vara en trygg och säker kommun att leva och verka i

5.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Framtidsfullmakt

Från och med den 1 juli 2017 kan en person själv bestämma vem som har rätt att i framtiden sköta personens rättsliga, ekonomiska och personliga angelägenheter om hen förlorar sin beslutsförmåga. Detta sker genom en Framtidsfullmakt. Detta ökar självbestämmande för den enskilda individen och det är positivt att hen kan själv välja företrädare. För vård- och omsorgsförvaltningen kan det underlätta vissa kontakter om det finns en framtidsfullmakt när behovet uppstår.

Kvalitetsledningssystem

För att vården och omsorgen ska hålla god kvalitet ska vård- och omsorgsförvaltningen fortsätta arbeta aktivt med systematiskt kvalitetsledningssystem för att utveckla verksamhetens arbetsätt och kvalitet samtidigt som verksamheten tar hänsyn till brukarens individuella behov och arbeta aktivt med värdegrundsfrågor. Detta ska leda till att brukarna och deras anhöriga kan leva ett så aktivt och självständigt liv som möjligt.

Hälsofrämjande förhållningssätt

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar utifrån ett hälsofrämjande förhållningssätt. Det innebär att vi strävar efter att se varje människa utifrån dennes enskilda förutsättningar. Att stimulera till en känsla av självständighet och meningsfullhet och att utgå från det friska. För att ta vara på brukarnas förmåga och självständighet i så stor utsträckning som möjligt ska förvaltningen utveckla samarbetet mellan professionerna i verksamheten.

Välfärdsteknik

Under kommande år är införande av mer välfärdsteknik aktuellt för att bidra till trygghet, oberoende, social aktivitet, delaktighet, självständighet och självbestämmande för män och kvinnor oavsett ålder och funktionsförmåga. Införandet av ny teknik ska följa vård- och omsorgsförvaltningens strategi för välfärdsteknik.

Införande av mer välfärdsteknologi kan öka brukarnas självständighet, trygghet, delaktighet och integritet. Tekniska lösningar kan även innebära förbättrad arbetsmiljö för förvaltningens medarbetare men också ge effektiviseringar i form av minskade kostnader. Ny tekniska lösningar införs med utgångspunkt från vård- och omsorgsförvaltningens strategi för välfärdsteknologi. Under 2018 kommer vård- och omsorgsförvaltningen att införa fjärrtillsyn inom utvalda delar av äldreomsorgen.

Bytet till verksamhetssystemet Treserva har inneburit en ökad effektivitet då flera funktioner i systemet leder till bättre rättssäkerhet i såväl handläggningsbeslut som debitering. Det nya systemet innebär även att TES (tidsoptimeringssystem) som används i hemtjänsten kan fortsätta att utvecklas, vilket ska leda till en högre effektivitet. Utvecklingen av IT-system som kan användas på mobila enheter och e-förvaltning gör att kommunen som följd av detta kommer att investera i en säkerhetsplattform som gör det möjligt att lösa säker åtkomst enkelt och bekvämt för såväl anställda och som för invånare.

Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen

Utredningen Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg har tagit fram ett förslag till en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Förslaget är att det ska genomföras under fyra mandatperioder, från 2019-2034.

Utredningen föreslår åtgärder som syftar till

- Högre kvalitet och effektivitet
- Bättre förebyggande och rehabiliterande insatser
- Tryggad personalförsörjning
- Användning av välfärdsteknologi.

Den nationella kvalitetsplanen kommer troligtvis att öka kraven på vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet. Under 2018 måste vård- och omsorgsförvaltningen förbereda verksamheten på de förändringar som kvalitetsplanen innebär.

Demensstrategi

Socialstyrelsen har tagit fram förslag till en nationell demensstrategi. Detta kan komma att medföra högre krav på omsorgen av personer är demenssjukdom. Demensstrategin omfattar bland annat bättre samverkan mellan kommun och landsting, utveckling av demensteam, ökad kunskap och kompetensutveckling inom demensområdet samt anhörigstöd.

Kvalitetsarbete

För att förbättra kvalitén på kommunens vård och omsorg ytterligare ska vård- och omsorgsförvaltningen öka antalet riskanalyser i Senior alert. Senior alert är ett nationellt register som är ett verktyg för vård- och omsorgspersonal att till exempel upptäcka risker för fall, vårdskador och undernäring.

Nattbemanning

För att ha god kvalitet och för att brukarna ska vara trygga ska vård- och omsorgsförvaltningen fortsätta arbeta med att anpassa bemanningen under natten utifrån brukarnas individuella behov. Vård- och omsorgsförvaltningen ska även arbeta för att använda ny teknik som ger förutsättningar för brukarna att inte bli störda under natten och som främjar deras integritet och självständighet. Vård- och omsorgsnämnden har beslutat att följa Sveriges kommuner och landsting (SKL) rekommendation för kvalitetsarbete för särskilt boende äldre under nattetid.

Betalningsansvarslagen förändras

Betalningsansvarslagen (2003:193) ändras från 1 januari 2018. Lagen reglerar när och hur mycket kommunerna ska betala till landstingen för utskrivningsklara patienter som ligger kvar på sjukhus. Förslaget innebär bland annat att antalet så kallade frist dagar utan betalningsansvar för kommunen minskar och planering för att skriva ut patienter ska börja tidigare.

För att möta förändringen har länets kommuner och Landstinget Sörmland tillsammans tagit fram en överenskommelse om trygg och effektiv utskrivning från slutenvården. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med att ta fram förslag på nya arbetssätt för hur bland annat hemtjänst och rehabilitering ska arbeta när de tar emot personer som kommer hem från sjukhus.

Ett parallellt arbete som omfattar psykiatriområdet har startat under 2017. Inom detta område kan förvaltningen ställas inför mycket tuffa krav eftersom ställtiden förkortas från trettio till tre dagar.

Införandet av trygg och effektiv hemgång innebär troligtvis ökat behov av korttidsplatser inom socialpsykiatrin.

Individens behov i centrum

Arbets sättet Individens Behov I Centrum (IBIC) är en anpassning till Socialstyrelsens direktiv och innebär högre krav på uppföljning av fattade beslut.

Innovativt arbete i hemtjänsten

Flera personalgrupper i hemtjänsten har sedan våren 2016 arbetat systematiskt med vardagsnära förbättringar. Flera idéer för att förbättra och utveckla arbetet har förverkligats, till exempel att använda el-cyklar för att göra transporter enklare, digitala anslagstavlor för att göra information mer tillgänglig, använda Ipads för att förenkla dokumentationen och uppdatera hemmapärmen hos brukaren. Under 2018 ska det innovativa arbetet föras in i den ordinarie verksamheten.

Utvecklingsarbeten inom funktionsnedsättningsområdet

Regeringen har beslutat om Nationellt mål och inriktning för funktionshinderpolitiken (prop. 2016/17:188). Propositionen lägger grund för det fortsatta arbetet med att människor med olika behov och förutsättningar inte ska avgöra möjligheten till delaktighet. Målet utgår från de mänskliga rättigheterna. Prioriterade områden är arbetsmarknad, utbildning diskriminering, kommunikation, transporter och IT.

IPS-modellen

Förvaltningen arbetar med arbetslivsinriktad rehabilitering enligt IPS-modellen (Individual Placement and Support) går från projekt till att bli en del av den ordinarie verksamheten IPS syftar till att hjälpa personer att skaffa sig ett avlönat arbete baserat på individens egna val och preferenser. Detta kommer att öka arbetsbelastningen för arbetskonsulenter.

Kompetensutveckling

Förvaltningen ska även analysera framtida behov av boende enligt LSS, öka kompetens inom kognitiv funktionsnedsättning i kombination med demens eller psykisk ohälsa, utveckla användandet av tekniska hjälpmedel för dessa målgrupper, arbeta med Delaktighetsmodellen, arbeta med Alternativ och Kompletterande Kommunikation (AKK), ta fram kompetensutvecklingsplan som möter identifierade utmaningar. AKK är en modell som ger stöd i kommunikation mellan människor och hjälper personer med kommunikationssvårigheter att förstå andra och att uttrycka sig. Delaktighetsmodellen är ett arbetssätt som underlättar dialog mellan brukare och personal för att stärka brukarnas inflytande.

Priosatsningen

Kommunen deltar via vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen i den statliga Prio-satsningen gällande personer med psykisk ohälsa. Under 2015-2017 arbetar förvaltningen med ett utvecklingsprogram som bland annat innebär en satsning på Supported employment (att anpassa arbets-/praktikplatser till brukarens behov) och införande av den pedagogiska modellen "Ett självständigt liv". En inventering gällande psykisk ohälsa har gjorts under 2017. Parallellt med aktuella aktiviteter pågår arbetet med att ta fram nästa tvåårsplan.

Samsjuklighet och utredningsboende

Vård- och omsorgsförvaltningen fortsätter utveckla samarbetet med socialförvaltningen kring frågor om samsjuklighet (missbruk/psykisk ohälsa och missbruk/somatiska behov). Vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen arbetar med att inrätta utredningsboende och mobilt utredningsteam. De behov som individer med samsjuklighet har kommer därmed kunna tillgodoses i hemkommunen och utifrån en skälig levnadsnivå samt ökad rättsäkerhet. Finansiering sker inom socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens befintliga budgetramar

Individärenden ökar

Antalet personer som behöver omfattande stöd enligt Lagen om stöd och service till vissa

funktionshindrade (LSS) ökar. Det kan till exempel vara barn och ungdomar som behöver bo och gå i skola på annan ort, omfattande insatser genom personligt utformat stöd eller personlig assistans. Dessa insatser betalas av kommunen och är svåra att förutsäga.

Återinföra Sapere

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer tillsammans med service och teknikförvaltningen att återinföra arbetet med Sapere inom funktionsnedsättningsområdet. Sapere handlar om att uppleva mat med alla sinnen och att träna sinnen.

Sociala måltider

Arbetet med sociala måltider fortsätter under 2018. Vid en social måltid är en medarbetare tillsammans med de som bor på särskilda boenden. En social måltid ska bidra till en lugnare och tryggare måltidsmiljö och öka känslan av gemenskap.

6 Kultur, idrott & fritid

Övergripande mål

- Ett rikt kultur- och fritidsliv som alla invånare kan ta del av
- Goda förutsättningar för spontan och organiserad idrott
- Stark samverkan med föreningslivet
- God folkhälsa

6.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

För att utveckla aktiviteterna inom vård- och omsorgsförvaltningen ska samarbetet mellan olika verksamhetsområden kring kultur och fritidsverksamheter utvecklas. Detta innebär utökad samarbete mellan kulturombud inom äldreomsorgen, fritidsverksamheten och kulturgruppen, resurscenter inom funktionsnedsättningsområdet och daglig sysselsättning inom socialpsykiatri.

Inom äldreomsorgen ska de individuella aktiviteterna utvecklas samt det ska bli fler aktiviteter på särskilda boenden inom äldreomsorgen under helgerna.

Vård- och omsorgsförvaltningen ska se över samarbetet med biblioteket kring ”Boken kommer”. Detta för att öka tillgängligheten för att låna och läsa böcker. Det gäller både pappersböcker, fysiska talböcker och talböcker som tillgängliggörs via digitala kanaler.

7 Hållbar miljö

Övergripande mål

- Minskad klimatpåverkan
- Rena sjöar och vattendrag
- Biologisk mångfald
- God bebyggd miljö

7.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar tillsammans med service- och teknikförvaltningen (STF) kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbetet kring måltider.

Minska nattfastan

Vård- och omsorgsförvaltningen ska tillsammans med service- och teknikförvaltningen utveckla arbetet för att sprida måltiderna över dagen för de äldre som bor på särskilt boende samt individuella åtgärder för varje brukare. Detta ska genomföras genom att verksamheten fokuserar på fyra områden. Dessa områden är samverkan mellan professioner, ledarskapet, utbildning av omvårdnadspersonal och tätare uppföljningar av resultatet. Detta ska bidra till att nattfastan blir kortare för de boende.

Klimatsmarta möten

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer under 2018 att ha större möjligheter att ha webbmöten med till exempel landstinget vid vårdplanering. Genom att minska utsläppen bidrar förvaltningen till en hållbar miljö och till att ta vara på kommunens resurser mer effektivt.

Fossilfritt

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer tillsammans med kommunens bilsamordning kartlägga och förbereda en övergång till fossilfritt bränsle så långt det är möjligt.

8 Ekonomi & organisation

Övergripande mål

- God ekonomisk hushållning
- Tillgänglig, tydlig och öppen organisation
- Attraktiv arbetsgivare för tryggad personalförsörjning

8.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Vård- och omsorgsförvaltningen ska stärka ekonomi- och verksamhetsstyrningen. För att kunna göra tidsbegränsade åtgärder för detta under 2018 har vård- och omsorgsnämnden fått 10 miljoner kronor från kommunens välfärdsfond.

Arbete pågår med att ta fram förslag på ett nytt ersättningssystem för hemtjänsten inom ramen för LOV (Lagen om valfrihet). Det nuvarande har brister som är kännbara för såväl intern som extern hemtjänst. Granskningen av ersättningssystem påbörjades 2017 och förväntas vara klar under första kvartalet 2018.

Utveckla arbetsmiljön

Under 2018 ska vård- och omsorgsförvaltningen fortsätta arbeta med en strategi för god arbetsmiljö. Strategin omfattar följande områden, ledarskap, kommunikation, delaktighet, kompetensutveckling, synen på hälsa och sjukfrånvaro samt aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete. Vård- och omsorgsförvaltningen hade under 2016 en hög sjukfrånvaro på totalt 10,3 procent för tillsvidareanställda. Under 2017 pågår arbetet med både rehabiliterande och förebyggande åtgärder intensifieras. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar utifrån kommunens friskvårdspolicy för att förbättra hälsan på individ och gruppnivå.

Brandskydd

Räddningstjänstens tillsynsbesök på vård- och omsorgsnämndens verksamheter har inneburit krav på förbättringar gällande det brandförebyggande arbetet både inom verksamheterna men också hos fastighetsägarna. Förbättringsarbetet kommer att ge ökade kostnader för vård- och omsorgsnämndens verksamheter både gällande investeringar och ökade hyreskostnader. Det handlar exempelvis om åtgärder för att säkra utrymning, säkerställa skydd mot brandspridning inom byggnad, sprinklers, utbildning och övningar.

Färdtjänst

Under 2017 har kostnaden för färdtjänst minskat. Minskningen beror till största delen av de som har färdtjänst reser mindre.

Vårdtyngdsmätning inom funktionshinderområdet

Vård- och omsorgsförvaltningen har under hösten 2017 genomfört en vårdtyngdsmätning inom funktionsnedsättningsområdet. Mätningen har skett enligt en modell som utgår från Individens Behov I Centrum (IBIC). Utifrån mätningen ska ett resursfördelningssystem skapas.

Attraktiv arbetsgivare

För att kommunen ska leva upp till sitt mål som attraktiv arbetsgivare måste stor vikt läggas vid rekrytering av personal med rätt kompetens och kompetensutveckling hos befintlig personal. Konkurrensen mellan närliggande kommuner växer gällande flera yrkesgrupper, vilket även ställer krav på nytänkande kring vad det egentligen innebär att vara attraktiv arbetsgivare, inte minst för att attrahera yngre medarbetare. För att kunna rekrytera och behålla medarbetare i organisationen har vård och omsorgsförvaltningen tre utmaningar identifierats; att rekrytera, att minska sjukfrånvaron och att förbättra arbetsmiljön. Att lösa utmaningarna är nyckeln till att kunna klara kompetensförsörjningen. Dessa utmaningar är starkt kopplade till kommunens mål

att öka invånarnas sysselsättning och utbildningsnivå.

Heltid som norm

Hela kommunen ska införa Heltid som norm vilket innebär att alla medarbetare på sikt ska ha heltidstjänster, men möjlighet att jobba mindre. Om fler arbetar heltid kan personernas kompetens komma till nytta i fler delar av verksamheten. Ökat antal heltider kräver att medarbetarna ska kunna arbeta på olika arbetsplatser för att de ska få ihop tiden. Samtidigt ska förvaltningen även anpassa bemanningen utifrån brukarnas behov. För att ta vara på kompetensen ska arbetet med förvaltningens IT-system anpassas så att schemaläggning kan optimeras. För att Heltid som norm ska vara kostnadsneutralt krävs verktyg som till exempel plus- och minustid.

Kompetensutveckling och personalförsörjning

Arbetet med att skapa en sammanhållen plan för kompetensutveckling, rekrytering och personalförsörjning fortskrider. Samarbetet med utbildningsanordnare för gymnasieutbildningar samt med högskolor/universitet ska fortsätta att utvecklas. Vård- och omsorgsförvaltningen ska tillsammans med övriga kommunen marknadsföra sig som en attraktiv arbetsgivare för studenter.

Under 2018 kommer vård- och omsorgsförvaltningen att slutföra de kommunövergripande HBTQ- utbildningarna för samtliga medarbetare.

För att främja medarbetarnas hälsa ska vård- och omsorgsförvaltningen arbeta med friskvård, vilket omfattar tre delar; friskvårdsbidrag, friskvårdsaktiviteter och hälsoinspiratörer.

Friskvårdsbidraget omfattar samtliga tillsvidareanställda, samt visstidsanställda där anställningen sträcker sig över ett år. Kommunens friskvårdssatsningen omfattar också hälsoinspiratörer som har till uppdrag att samordna och stötta arbetsplatserna i planering och genomförande av friskvårdsaktiviteter.

9 Driftsbudget

	2017	2018		
Förvaltning/Avd/Enhet	Budget (tkr)	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Totalbudget (tkr)
Förvaltningsgemensamt	-15 471	0	-20 917	-20 917
Myndighet- och specialist-funktion	-172 641	8 249	-192 383	-184 134
Stöd ordinärt boende	-35 636	128 557	-165 433	-36 876
Särskilt boende äldre	-220 530	43 927	-255 602	-211 675
Funktionsnedsättning	-165 605	13 900	-182 960	-169 060
Hälso- och sjukvård	-55 953	15	-57 470	-57 455
TOTALT	-665 837	194 647	-874 765	-680 118

10 Investeringsbudget

Investeringsbudget

Kategori	Benämning	Budget (tkr)		
		2018	2019	2020
1	Arbetsmiljöåtgärder	400	400	400
1	Digitalisering trygg och effektiv hemgång	200		
1	Person-/taklyftar, rullstolar	200	200	200
1	Arbetsmekaniska hjälpmedel	150	150	150
1	Diskdesinfektor	80	80	80
4	Sängar och madrasser	200	200	200
4	Ny teknik	400	400	400
4	Möbler, markiser till gemensamhetsutrymmen	500	500	500
4	Ny gruppboende, inventarier	700		
4	Ny serviceboende, inventarier	700		
4	Skogsbrynet, inventarier		700	
4	Hjälpmedel	350	350	350
4	Inventarier nytt äldreboende Dufvestrand			14 000
	TOTALT	3 880	2 980	16 280

11 Särskilda uppdrag

Uppdrag till samtliga nämnder att inom ramen för sina verksamhetsområden verka för ökad säkerhet och trygghet. Åtgärderna ska omfatta hela kommunen och vara inriktade mot att öka säkerhet och trygghet för såväl medarbetare och dem som tar del av kommunens verksamheter som för invånare i allmänhet. *Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast i september 2018 inför beredningen av övergripande plan med budget 2019-2021.*

Uppdrag till samtliga nämnder att fortsätta arbetet med att utveckla verksamheterna genom digitalisering och e-tjänster. *Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast i september 2018 inför beredningen av övergripande plan med budget 2019-2021.*

Uppdrag till samtliga nämnder att minska sjukfrånvaron, med delmålet att få ner den totala sjukfrånvaron till högst 6 procent under planperioden. *Uppdraget återrapporteras inom ramen för kommunens delårsrapport och årsredovisning.*

Uppdrag till vård- och omsorgsnämnden att i samråd med kommunledningsförvaltningen och KFAB ta fram en plan för byggnation av ytterligare en gruppbostad enligt LSS. *Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast i september 2018 inför beredningen av övergripande plan med budget 2019-2021.*

12 Bilaga: Fördelning av resultatmål samt indikatorer

Enligt övergripande plan med budget 2018-2020.

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
Tillväxt, jobb och egen försörjning	Ytterligare förbättrat företagsklimat <i>KS, BMN, VON, KIAB</i>	Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens service
		Svenskt Näringslivs ranking av kommunerna
		Kundnöjdhet avseende kommunens service och bemötande vid bygg-, trafik- och miljöärenden
		Kundnöjdhet avseende lokaler som KIAB tillhandahåller
		Antal lokala livsmedelsleverantörer via kommunens interna omlastningscentral
Attraktiva boende- och livsmiljöer	Ökat bostadsbyggande <i>KS, BMN, VON, KFAB</i>	Antal färdigställda lägenheter i nybyggda småhus
		Antal färdigställda lägenheter i nybyggda flerbostadshus
		Kommunens försäljning av tomter för småhus och flerbostadshus
		Handläggningstid för bygglov
	Till- och frångängligheten i kommunala lokaler ska öka <i>KS, BIN, BMN, STN, VIAN, VON, KFAB</i>	Redovisning av tillgänglighetsförbättrande åtgärder i kommunala lokaler
		Fortsatt bra kommunikationer <i>KS, VON</i>
	Antal resande med stadstrafiken (buss)	
	Antal resande med landsbygdstrafiken (buss)	
	Antal tågstopp i rusningstid vid Katrineholm Central (vardagar kl 06-09 samt 16-19 under normal säsong)	
	Utbildning	Höjd utbildningsnivå i kommunen <i>BIN, KULN, VIAN, VON</i>
Andel kvinnor och män från Katrineholm i gymnasial vuxenutbildning som klarar målen		
Andel kvinnor och män i Katrineholm med eftergymnasial utbildning		
Den digitala delaktigheten ska öka i alla åldrar <i>KS, BIN, KULN, VIAN, VON</i>		Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att nyttja e-tjänster inom kommun och landsting
		Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att utföra bankärenden
		Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att söka information
		Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att delta i samhällsdebatten
		Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att vara aktiv på sociala medier

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
		Andel anställda i Katrineholms kommun som känner sig digitalt delaktiga och kan använda de digitala verktyg och system som behövs i arbetet
Omsorg och trygghet	Omsorgen för äldre och funktionsnedsatta ska byggas ut efter behov VON	Väntetid till särskilt boende inom äldreomsorgen
	Ökad trygghet för hemtjänstens brukare VON	Personalkontinuitet inom hemtjänsten – antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde
		Andel brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten
	Fortsatt utveckling av service och omvårdnad för hemtjänstens brukare VON	Andel brukare med hemtjänst som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål
		Andel brukare med hemtjänst som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får stöd
		Andel brukare som svarar att personalen oftast/alltid brukar meddela i förväg om tillfälliga förändringar
		Andel brukare som svarar att de sammantaget är ganska/mycket nöjda med den hemtjänst de har
		Andel brukare som svarar att det vet vart de ska vända sig med synpunkter eller klagomål på hemtjänsten
	Fortsatt utveckling av vård och omsorg för äldre i särskilt boende VON	Andel brukare inom särskilt boende som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål
		Andel brukare inom särskilt boende som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får hjälp av personalen
		Andel brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo på ett särskilt boende
		Andel brukare som svarar att personalen oftast/alltid brukar meddela i förväg om tillfälliga förändringar
		Andel brukare som svarar att de sammantaget är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende
	Minskad risk för undernäring för äldreomsorgens brukare STN, VON	Andel brukare i särskilt boende med risk för undernäring enligt bedömning i Senior Alert
		Andel brukare i särskilt boende med bedömd risk för undernäring som har en planerad förebyggande åtgärd
		Andel brukare i särskilt boende vars nattfasta är mindre än 11 timmar (med hänsyn taget till den enskildes önskemål)
Fortsatt utveckling av vård och omsorg för personer med funktionsnedsättning VON	Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga för dem själva i hemmet/daglig verksamhet/sysselsättning	

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
		Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att personalen bryr sig om dem
		Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att personalen pratar med dem så att de förstår vad personalen menar
	Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare <i>KS, BIN, KULN, STN, VON, VSR</i>	Invånarnas bedömning av tryggheten i kommunen
		Andel av till kommunen inkommande uppdrag avseende klottersanering som slutförs inom 24 timmar
		Antal anmälda våldsbrott i kommunen (per 100 000 invånare)
		Antal personer som skadas eller omkommer i olyckor som föranleder räddningsinsats
		Andel olyckor där räddningstjänstens första enhet kommer fram inom målsatt tid
		Antal personer som utbildats av räddningstjänsten kring olycksförebyggande och olycksavhjälpare åtgärder
		Andel av de olyckor som föranlett räddningsinsats där en första skadebegränsande åtgärd gjorts av enskild
		Kultur, idrott och fritid
Andel invånare som upplever sig delaktiga i idrottslivet i Katrineholm		
Antal deltagare i Perrongens gruppverksamheter		
Antal deltagare/besökare i kultur- och turismnämndens programverksamhet		
Antal medlemmar i föreningar som sorterar under kultur- och turismnämnden		
Antal deltagare/besökare i kulturföreningarnas program		
Antal aktiva låntagare på Katrineholms bibliotek		
Goda möjligheter till en innehållsrik och aktiv fritid i Katrineholms kommun <i>BIN, KULN, STN, VON</i>	Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheterna i kommunen (parker, natur, idrott, kultur, föreningsliv, nöjen)	
	Kulturverksamheter som invånarna är nöjda med <i>BIN, KULN, VON</i>	
Invånarnas bedömning av utställnings- och konstverksamheter		
Invånarnas bedömning av teaterföreställningar och konserter		
Invånarnas bedömning av kulturutbudet för barn och unga		
Andel unga och unga vuxna som är nöjda med den verksamhet som erbjuds inom kulturområdet		

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer	
	Förbättrade möjligheter att delta i sociala aktiviteter för brukare i äldreomsorgen <i>KULN, STN, VON</i>	Andel boendeplatser i särskilt boende som erbjuder minst två organiserade och gemensamma aktiviteter på vardagar	
		Andel boendeplatser i särskilt boende som erbjuder minst en organiserad och gemensam aktivitet per dag under helgen	
		Andel äldre som svarar att de är ganska/mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds på sitt särskilda boende	
		Andel äldre i särskilt boende som inte besväras av ensamhet	
		Andel äldre i särskilt boende som svarar att de upplever att möjligheterna att komma utomhus är ganska/mycket bra	
		Antal äldre som äter i de kommunala lunchrestaurangerna	
	Jämställda kultur- och fritidsverksamheter <i>BIN, KULN, STN, VON</i>	Könsfördelning bland deltagare i det idrotts- och fritidsrelaterade föreningslivet inom service- och tekniknämndens verksamhetsområden	
		Andelen invånare med goda levnadsvanor ska öka <i>KS, BIN, KULN, STN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som använder tobak
			Andel invånare med skadliga alkoholvanor
			Andel invånare med goda kostvanor
Andel invånare som är fysiskt aktiva			
Hållbar miljö	Ökad andel miljöbilar i kommunens verksamheter <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Andel miljöbilar av totalt antal bilar i kommunkoncernen	
		Kommunens energiförbrukning ska minska <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Minskning av energianvändning i kommunens lägenhetsbestånd sedan 2008
	Minskning av energianvändning i kommunens verksamhetslokaler sedan 2008		
	Fortsatt utveckling av klimatsmarta och ekologiska måltider i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg <i>BIN, STN, VON</i>	Matsvinn per portion i samband med lunchserveringarna, antal gram	
		Kostnaden för kommunens inköp av ekologiska livsmedel som andel av kommunens totala kostnad för inköp av livsmedel	
		Kostnaden för kommunens inköp av närproducerade livsmedel som andel av kommunens totala kostnad för inköp av livsmedel	
		Livsmedelsinköpens klimatavtryck	
	Ökat gästfokus i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg <i>BIN, STN, VON</i>	Andel barn som är nöjda med maten och måltidsmiljön	
		Andel elever som har schemalagd lunch	
		Andelen äldre som svarar att maten smakar ganska/mycket bra på sitt särskilda boende	
		Andelen äldre som svarar att måltiderna på sitt särskilda boende ofta/alltid är en trevlig stund på dagen	

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
		Andelen äldre på särskilt boende med en aktuell genomförandeplan som innehåller information om den äldres önskemål och behov i samband med måltiderna
		Andel äldre på särskilt boende som har möjlighet att välja mellan olika maträtter
Ekonomi och organisation	Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning
	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkter och utjämning, måluppfyllelse
	Kommunens lokalresurser ska utvecklas för ökad funktionalitet, kostnadseffektivitet och kundnöjdhet <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Kundnöjdhet avseende KFAB:s verksamhetslokaler
	Kommunens tillgänglighet per telefon och e-post ska förbättras <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som får svar på en enkel e-postfråga inom två arbetsdagar
		Andel invånare som får ett direkt svar på en enkel fråga när de tar kontakt med kommunen via telefon
		Gott bemötande via telefon, andel av maxpoäng
	Tydlig och effektiv kommunikation <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett invånarperspektiv
		Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett företagarperspektiv
	Ökat medarbetarengagemang <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i undersökningen kring hållbart medarbetarengagemang
	Tryggad personalförsörjning genom utvecklad rekrytering <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel påbörjade rekryteringar där tjänsten tillsätts
		Andel rekryteringar där tjänsten tillsätts med eftersökt kompetens enligt rekryteringskravprofilen
Andel anställda med heltid		
Minskad sjukfrånvaro <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel sjukfrånvarotimmar av ordinarie arbetstid, totalt	
	Del av sjukfrånvaro som är längre än 60 dagar	

13 Bilaga: Nya upphandlingar

Föremål för upphandling	Kategori	Direktupphandling eller upphandling	Leasing Ja/Nej	Tidpunkt	Drift eller investering
Trygghetslarm särskilt boende och ordinärt boende		Upphandling	Ja		
Natttillsyn		Upphandling	Ja		